

NRO 14139 Skogsbygden - Borås, Vårgårda, Bollebygds kommuner Område av riksintresse för naturvård **Områdesnummer:** NRO 14139 **Områdesnamn:** Skogsbygden **Kommun:** Borås, Vårgårda, Bollebygd **Kartblad:** 7C SV **Area:** 6084 ha **Naturgeografisk region:** 21b Sydvästra Sveriges kuperade barr- och lövskogslandskap. Södra Västergötlands sprickdalslandskap. **Kust/havsregion:** - **Regionindelning för sjöar och vattendrag:** - **Agrara kulturlandskapsregioner:** - **Landskapsform:** Sprickdalslandskap. **Riksvärde:** **Landskapstyp** **Naturtyp** **Vegetationstyp** **Arter** **Geologi** Odlingslandskap Naturbetesmark, äng Flora Våtmarkslandskap Topogent kärr, svagt välvd mosse, sluttande mosse, sumpskog Fauna

Värdeomdöme: Representativt odlingslandskap, med lång kontinuitet och stort inslag av naturbetesmarker och naturlig slättermark vid Östtorp, Skårsberg, Gantarås, Gåshult och Mjösjön. Växtsamhällena är bitvis art- och individrika, med arter som svinrot, stagg, ängshavre, ängsfryle, darrgräs, ängsskallra, svartkämpar, gullviva, jungfrulin, nattviol och rödfibbla. I helhetsmiljön ingår även ängs- och hagmarksobjekten Östtorp, Skårsberg, Gantarås, Gåshult *samt Ljungås*. Myrkomplexet på Västgöta fjällar utgörs av sumpskogar, topogen kärr och sluttande och svagt välvda mossar. Inslaget av gammal skog är stort. Myrarna har ett rikt fågelliv. **Huvudkriterier:** A, C, D 254 **Stödkriterier:** Storlek, mångformighet, naturlighet, kontinuitet, representativitet, raritet, nyckelområde. **Förutsättningar för bevarande:** Myrmarkerna bevaras orörda. Åtgärder som kan påverka områdets värde negativt är t ex markavvattning, torvmarksgödsling. Fortsatt jordbruk med åkerbruk, naturvårdsinriktad betesdrift och skötsel av landskapselement. Restaurering av igenvuxna ängar och naturbetesmarker. Områdets värden kan påverkas negativt av: Minskad eller upphörd jordbruks-/betesdrift skogsplantering på jordbruksmark, energiskogsodling, spridning av gifter eller gödselmedel, bebyggelse, nydikningar, täkt, luftledning, vägdragningar. Bevarandet av våtmarkens värde kräver att områdets hydrologi skyddas mot dränering, vattenreglering, dämning och torvtäkt. Avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar och i kantzoner bör ej utföras. **Säkerställande och internationell status:** Delar av området är naturreservat. Området berörs av Natura-2000 områden (art- och habitatdirektivet). **Områdets huvuddrag:** Höjdplatån mellan Alingsås och Borås, "Västgötafjällen", har på många håll en karg och ödlig karaktär. Platån utgör de högsta delarna i ett annars mycket kuperat landskap med relativa reliefer på uppemot 50-100 m. Området är starkt uppstyckat av lineament ställvis utpreparerade till djupa sprickdalar. Uppe på själva platån är terrängen styrd av berggrundsstrukturer som stora veck etc i gnejsen. Platåns överyta är mycket flack med små variationer kring höjden 230 m ö h. Området karakteriseras av en stor andel myr, i första hand sluttande mossar med mellanliggande kärrdrag och hedartade sumpskogar av västsvensk hållmarkstyp. Den stora andelen myr beror dels på den flacka topografin och de täta jordarterna/berggrundsytorna, men också på den mycket höga nederbörden i området. Myrmarkerna på Västgöta fjällar utgörs av sumpskogar, topogen kärr och sluttande och svagt välvda mossar. Inslaget av gammal skog är stort. Gölar och välutbildade laggar och drag finns på flera av myrarna. Fastmarksholmar och sumpskogar bidrar till variationen. Västliga arter som tuvsäv, klockljud, myrlilja och klockgentiana förekommer mer eller mindre allmänt. Åtskilliga par av ljunpipare och grönbena häckar i området. Tjäder finns flerstädes. Även smålom och trana häckar. Representativa naturbetesmarker och naturliga slättermarker vid Östtorp, Skårsberg, Gantarås, Gåshult och Mjösjön utgörs av blandlövhage, annan träd-och buskbärande äng, träd och buskbärande äng. Förekommande vegetationstyper är fårsvingelgräshed och stagghed. Växtsamhällena är bitvis art- och individrika, med arter som svinrot, stagg, ängshavre, ängsfryle, darrgräs, ängsskallra, svartkämpar, gullviva, jungfrulin, nattviol och rödfibbla. *I området ingår även Ljungås som består av betespräglad skog, slättermark och källkärr.* **Anmärkning:** En del av området redovisas som klass-II-objekt i länets naturvårdsplan. Flera av våtmarkerna i området har åsatts högsta naturvärde i länets våtmarksinventering. VMI-id: 07C3D02-03, 07C4D01. Delar av området har avverkats. Ingår i

länsstyrelsens program för bevarande av natur- och kulturmiljövärden i odlingslandskapet (objekt nummer 27-17,27-19, 83-6, 83-4) och i nationell bevarandeplan för odlingslandskapet (objekt nummer P2702 ÄoH 27-1,P2701 ÄoH 27-7, P8301 ÄoH 83-105, P8302 ÄoH 83-109, 27.10ÄoH-obj).

Referenser: Länsstyrelsen 1976: *Natur i Älvsborgs län*, s 468. Länsstyrelsen 1985: *Våtmarker i Borås kommun*. Länsstyrelsen i Älvsborgs län 1985. 255 Länsstyrelsen 1987: *Våtmarker i Herrljunga och Vårgårda kommuner*. Länsstyrelsen i Älvsborgs län 1987. Elvingsson, P. 1986: *Ångar och hagar i Vårgårda kommun*. Länsstyrelsen i Älvsborgs län 1987:7. Stenström, J. 1987: *Ångar och hagar i Borås kommun*. Länsstyrelsen i Älvsborgs län 1990:1. Länsstyrelsen 1994: *Värdefulla odlingslandskap i Älvsborgs län*. Länsstyrelsen i Älvsborgs län 1994:5. Naturvårdsverket 1996: *Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet*. Stockholm. Naturvårdsverket 1994: *Myrskyddsplan för Sverige*. Solna. Länsstyrelsen 1994: *Våtmarker i Älvsborgs län*. Länsstyrelsen i Älvsborgs län 1993:6.